



**PARLAMENT DE CATALUNYA**

**Laura Borràs i Castanyer**  
Presidenta

## Compareixença per valorar el primer any de legislatura

Palau del Parlament, 11 de març de 2022

Molt bon dia. El dia 12 de març de 2021 vaig ser elegida presidenta del Parlament de Catalunya. Ha transcorregut, doncs, un any des que se'm va fer confiança per ser la màxima autoritat de la cambra on treballem els representants del poble de Catalunya, un honor que em va ser concedit en un context de doble excepcionalitat, ja que, d'una banda, la situació de pandèmia tenia en aquells moments uns efectes més accentuats dels que té actualment en la vida del país i de la cambra –recordem que la constitució encara es va fer a l'auditori i no pas a l'hemicicle–, i, de l'altra, la convocatòria de les eleccions que van dur a aquesta legislatura havia estat propiciada per la inhabilitació arbitrària del molt honorable president de la Generalitat Quim Torra. I no podem oblidar-ho, perquè oblidar-ho significa normalitzar que es puguin convocar eleccions perquè un president ha estat inhabilitat per haver penjat una pancarta en defensa dels drets fonamentals. Jo no ho faré.

Per això, fidel a la meva convicció que el retiment de comptes és un requisit indissociable de l'exercici de responsabilitats públiques, comparec avui aquí per fer un balanç d'aquests dotze primers mesos. Aquesta compareixença segueix la línia de transparència que ja em va portar a fer-ne una al cap dels cent dies d'haver arribat al càrrec i a convocar reunions amb els presidents dels grups parlamentaris just després de la presa de possessió i als sis i els nou mesos de l'inici de la legislatura per informar-los de la meva activitat com a presidenta i lliurar-los els documents que recullen de manera exhaustiva les audiències, amb les persones, les entitats i les propostes rebudes, i les iniciatives institucionals dutes a terme.

Abans, però, és gairebé obligat que faci referència al que passa actualment a Europa, als greus esdeveniments propiciats per l'atac de Rússia a Ucraïna, que suposa un desafiament en tota regla dels principis democràtics. Reconforta constatar que a Catalunya s'organitzen moltes, tota mena, d'iniciatives solidàries, algunes protagonitzades per treballadors d'aquest parlament, per ajudar la societat ucraïnesa a suportar els efectes d'aquest conflicte, que pot comportar unes conseqüències encara imprevisibles en l'àmbit geopolític i econòmic. En tot cas, Catalunya és on ha de ser, en la defensa dels drets humans i oferint sempre solidaritat. I el parlament



## PARLAMENT DE CATALUNYA

Laura Borràs i Castanyer  
Presidenta

català, d'antiga i clara vocació europeista, ja s'ha pronunciat en la defensa de la independència d'Ucraïna i en contra de l'atac rus, i aquesta mateixa setmana, en què al ple s'ha tornat a abordar la qüestió, l'hemicicle ha comptat amb la presència del cònsol general ucraïnès, i també dels representants de la Unió Europea a Barcelona.

Centrant-nos ja en el motiu d'aquesta compareixença, i abans d'iniciar el balanç que la justifica, trobo avinent recordar que jo m'havia presentat a aquelles eleccions, el 14 de febrer, amb l'objectiu de presidir el Govern, i no pas el Parlament, però que després de fer una lectura honesta i rigorosa dels resultats electorals vaig arribar a la conclusió que ara més que mai aquesta cambra ha de tenir un paper clau en el desplegament del futur polític del nostre país. Aquesta anàlisi em va dur a afrontar l'enorme responsabilitat que suposa presidir i representar un parlament, el més independentista de la història, que continua sent un dels principals objectius de la guerra bruta i antidemocràtica de l'Estat espanyol contra les institucions catalanes. Perquè brut és aconseguir desplaçar rivals polítics mitjançant procediments judicials que retorcen l'ordenament jurídic, i antidemocràtic és no respectar la voluntat de la ciutadania i dels seus representants.

Amb aquestes premisses vaig encetar la meva tasca al capdavant del Parlament, amb el repte afegit de ser implacable contra els discursos xenòfobs, racistes, masclistes i d'enaltiment de qualsevol altra forma d'opressió personal o nacional. I en aquest sentit crec que la ciutadania ha percebut i ha agraït la fermesa en la direcció dels debats a l'hemicicle, sempre en el marc que ens proporciona el nostre reglament.

També vaig dir en el meu primer discurs a la cambra que caldria treballar per convertir el parlament del 2021 en un parlament del segle XXI, amb un esperit de modernització que incloïa la voluntat, també, d'obrir-lo a la societat. I penso que, si bé encara queda molta feina per fer, durant aquests mesos s'han solucionat algunes qüestions que no s'havien afrontat mai abans, perquè l'estructura del règim intern del Parlament estava prefixada, no l'havia generat ni jo mateixa, òbviament, ni els treballadors del Parlament. La responsabilitat sempre és de qui la té encarregada. Per això jo l'he exercit investigant i buscant solució a les prerrogatives de funcionament que podien comprometre econòmicament i reputacionalment aquesta casa.

Des d'un punt de vista tecnològic, vull destacar que s'ha posat en funcionament la solució específica de registre electrònic, de què no disposàvem i que encara cal continuar estenent a tots els processos. S'ha dut a terme fins ara la modelització i



## PARLAMENT DE CATALUNYA

Laura Borràs i Castanyer  
Presidenta

l'execució dels procediments de tramitació electrònica en els processos selectius de concursos d'oposició, de tramesa genèrica, de dret d'accés a la informació i de factura electrònica. Així mateix, es treballa en la modelització i la implementació de la resta de procediments.

També s'ha dotat el Parlament de protocols específics contra l'assetjament psicològic i sexual, i hem encarregat també una anàlisi de riscos psicosocials de totes les persones que hi treballen.

A més, fa pocs dies s'ha constituït la Comissió del Reglament, que ha de treballar per posar al dia el text jurídic que regula el funcionament de la cambra i que en determina l'organització interna i els procediments per exercir les funcions que li corresponen.

L'obertura de les institucions a la societat sempre és necessària, però en l'actual context d'incertesa sanitària, social, econòmica, política i democràtica és imprescindible. Per conviccions personals, defenso aferrissadament una manera de fer política basada en el fet d'escoltar la gent, que és la manera més directa de copsar inquietuds, problemàtiques i propostes. Els debats a l'hemicicle no poden condicionar el dia a dia de la gent. És el dia a dia de la gent el que ha de condicionar els debats a l'hemicicle. Per això vaig parlar d'obrir el Parlament, i així s'expliquen les cent quaranta audiències, tant a petició dels interessats com a petició pròpia, que m'han permès prendre el pols dels diversos sectors de la societat, entre els quals vaig voler prioritzar de bell antuvi el món sanitari i el de la investigació científica. A més he fet audiències amb els rectors de les universitats catalanes, amb els agents econòmics, amb els agents culturals, que ens van portar en el cas del sector del llibre una biblioteca antifeixista que s'ha posat a disposició de tots els diputats i que forma part en aquest moment del fons de la biblioteca del Parlament, i amb una àmplia representació del tercer sector, que ha actuat com una veritable xarxa per afrontar totes les derivades socials de la pandèmia.

Aquestes trobades s'han traduït en una seixantena d'iniciatives que he traslladat als grups parlamentaris. I també incloc en aquest capítol de «Parlament obert» la primera reunió de la història de la cambra que la Mesa va fer fora de les portes d'aquest palau, que va tenir lloc a Tornabous el dia 1 de setembre de 2021; els cinquanta-dos ajuntaments visitats, i la presència en 359 actes institucionals, en una activitat diària que pretén portar el Parlament arreu del país.



## PARLAMENT DE CATALUNYA

Laura Borràs i Castanyer  
Presidenta

En la línia de la valoració de la història de la institució i de la recuperació de la memòria pròpia, nacional, no la hispanocèntrica o imposada, cal destacar igualment que durant aquest període hem promogut i aprovat el canvi de denominació de la legislatura actual, que ha passat a ser la catorzena atesa la voluntat majoritària que la legislatura iniciada el 6 de desembre de 1932 sigui considerada la primera del Parlament de Catalunya contemporani. En aquesta mateixa línia, d'aquí a unes setmanes presentarem els actes que preparem per a la commemoració del norantè aniversari del Parlament.

D'altra banda, sempre ha estat la meua voluntat avançar en la racionalització del funcionament intern del Parlament i adaptar-lo als principis de racionalitat i austeritat, que és el que ens reclama el context social actual. Amb aquest esperit, he impulsat reformes complexes que han generat i generen controvèrsia a causa de les fins a cert punt lògiques resistències a canviar funcionaments, o disfuncions, consolidats en el temps, però que era necessari abordar, al marge d'altres consideracions, per una qüestió de pura racionalitat econòmica. Alguns canvis ja s'han concretat, com la regulació dels triennis, i d'altres ja han entrat en vies irreversibles, com l'extinció de les llicències d'edat o la regulació de les dietes dels diputats.

M'agradaria, però, entretenir-me a explicar alguns detalls de les gestions dutes a terme per afrontar aquestes tres qüestions.

En el cas dels triennis, cal partir de la base que l'anterior sistema era el que havia funcionat pràcticament des de l'inici de l'activitat del Parlament. El juliol del 2021, seguint un dels primers encàrrecs que vaig fer a l'actual secretària general, la modificació ja va ser presentada i aprovada a la Mesa. Posteriorment, el mes de setembre va ser aprovada per unanimitat a la Mesa Ampliada, i després de passar també per la Comissió d'Afers Institucionals el mes d'octubre va entrar en vigor, duts a terme tots els passos preceptius, l'1 de novembre. Aquesta mesura comporta un estalvi net i alhora només retribueix els triennis que s'hagin meritat al Parlament, no en altres administracions públiques, i sempre en la mateixa categoria professional.

Pel que fa a les llicències d'edat, tan bon punt vaig tenir coneixement de la seva existència i de l'abast de les seves implicacions econòmiques i laborals, vaig impulsar-ne vies de resolució que passessin per l'anàlisi de la situació present i per la manera de poder extingir una prerrogativa que havien decidit altres presidents i altres mesos, i per fer-ho de manera pacífica, sense revolta interna i sense soroll mediàtic, que en



## PARLAMENT DE CATALUNYA

Laura Borràs i Castanyer  
Presidenta

temes tan sensibles sempre acaben oferint una fotografia desenfocada respecte de la realitat, que és molt més complexa.

Com a presidenta, el meu objectiu ha estat sempre defensar la institució, i vetllar per la seva racionalitat econòmica és una forma de fer-ho, però també vetllar per defensar els seus treballadors, que s'estimen la casa i treballen amb una extraordinària professionalitat.

D'aquí que per mitjà de la secretària general, que havia rebut aquest encàrrec, s'impulsés la via de la negociació amb el Consell de Personal, una negociació que valoro molt positivament i que es va traduir en l'acord aprovat per unanimitat per la Mesa en la sessió del 21 de desembre de 2021, que era un primer pas cap a l'extinció progressiva i consensuada amb els treballadors d'aquesta norma, que era vigent i coneguda públicament des del 2009, tal com es pot comprovar amb la publicació d'articles periodístics de l'època i pel fet que va aparèixer publicada al *Butlletí Oficial del Parlament de Catalunya* número 518, del 20 de juliol de 2009. Per tant, ni grups polítics ni mitjans de comunicació no poden dir que la desconeixien.

Com és ben sabut, però, l'enrenou mediàtic generat arran de la difusió pública de la norma al començament d'any –una informació que, hi insisteixo, ja havia estat publicada i una qüestió que havia passat per diverses reunions de la Mesa, de la Mesa Ampliada i de comissions parlamentàries, en què hi ha representants de tots els grups parlamentaris– va generar alarma social i la reacció d'alguns grups parlamentaris, que, hi insisteixo també, la coneixien per altres vies, perquè en el meu retiment de comptes amb els presidents dels grups ja els havia comentat la qüestió, i que per tot plegat n'exigien l'eliminació immediata. I això és el que va aprovar la Mesa el 21 de gener de 2022 per unanimitat. Avui en dia, ja es poden considerar eliminades les llicències d'edat dels Estatuts del règim i el govern interiors del Parlament de Catalunya, de què han gaudit des de l'any 2009 un total de cinquanta-cinc persones, amb un cost de 14.399.822 euros des de l'any 2009, com dic, fins al 2021. Només queda pendent de tancar la negociació de les conseqüències d'aquestes decisions amb els treballadors que encara no gaudeixen de la llicència però que la tenen concedida en les condicions aprovades el 21 de desembre de 2021.

Finalment, en el cas de les dietes que perceben els diputats, la meua voluntat ha estat des del primer dia corregir la doble anomalia que representa que una part de les retribucions dels parlamentaris estigui exempta de retenció i que les anomenades «dietes per desplaçament» es paguin amb independència que els diputats es



## PARLAMENT DE CATALUNYA

Laura Borràs i Castanyer  
Presidenta

desplacin o no. Això, avui en dia, en temps de postpandèmia, i quan hem comprovat que el Parlament pot i ha de funcionar, i ha funcionat, telemàticament, no és acceptable. Per això vaig plantejar que calia corregir-ho, i així ho vaig comunicar als grups parlamentaris. Des de l'Oïdoria de Comptes s'hi va treballar des del primer moment, i se'ns van formular fins a divuit propostes de modificació del sistema actual amb simulacions econòmiques que es van traslladar als grups parlamentaris, prioritzant els dos principis que considero bàsics: que tot el sou estigui sotmès a les corresponents retencions i que les dietes per desplaçament es paguin sempre que els diputats acreditin aquests desplaçaments. En tot cas, el pressupost del Parlament per a aquest 2022 ja es va aprovar preveient la reformulació concreta de les dietes que els grups parlamentaris determinin en les seves negociacions, que espero que culminin ben aviat.

Tan sols afegiré, per cloure aquest capítol de gestió econòmica, que les turbulències que aquestes qüestions generen fan, certament, que el seu abordatge sigui incòmode, molt incòmode, però mai no he acceptat exercir responsabilitats públiques amb la voluntat de posar-me de perfil davant de situacions complicades. I aquí, malgrat que el repte era majúscul, tampoc no ho he fet.

Deia al començament, però, que aquest balanç no pot ometre una realitat incontestable, que és l'existència de la repressió, que s'expressa en nombrosos àmbits i de nombroses maneres i manté el Parlament com un dels seus objectius, amb els incomptables atacs contra la immersió lingüística o el més recent que vam conèixer tot just ahir amb relació a la llei d'habitatge i la possibilitat de regular el preu dels lloguers. Només cal recordar que el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya acaba d'enviar a judici el president i tres membres de la Mesa de la legislatura anterior, acusats de desobediència greu pel fet d'haver permès debats sobre la monarquia i l'autodeterminació. Com ja he fet en tot moment, els expresso la meua total solidaritat. L'Estat espanyol, mitjançant l'aparell judicial, persevera en la voluntat de limitar i condicionar l'activitat parlamentària, laminant drets fonamentals dels diputats com el de representació o el d'expressió. La judicialització de la política no és només una amenaça. És una pràctica que ja s'ha concretat també aquesta legislatura amb l'acceptació a tràmit de tres recursos d'empara al Tribunal Constitucional, per part del Partit Socialista, del PP i de Ciutadans, per haver acceptat la delegació de vot del diputat Lluís Puig, o, per exemple, amb els anuncis proferits durant el penúltim ple de dues querelles més contra mi mateixa per part dels grups parlamentaris de Vox i Ciutadans amb relació a la llei per combatre l'emergència habitacional.



## PARLAMENT DE CATALUNYA

Laura Borràs i Castanyer  
Presidenta

És inacceptable i no podem normalitzar que el Tribunal Constitucional tuteli l'activitat parlamentària i dictamini i delimiti les qüestions que es poden debatre al Parlament. De fet, aquesta legislatura ja hem debatut aquestes qüestions, i ho continuarem fent si així consideren els diputats que cal procedir.

I encara és més inconcebible que un organisme administratiu com la Junta Electoral Central pugui modificar, amb l'aval del Tribunal Suprem, la composició d'una cambra legislativa, no només sense que calgui una sentència judicial ferma en última instància que modifiqui la condició d'elegibilitat d'un diputat, sinó sense que ni tan sols calgui que el tribunal es pronunciï, perquè la JEC ja actua com una franquícia del Tribunal Suprem. Però això és precisament el que ha passat recentment en el cas del diputat Pau Juvillà.

Vull, volem, un parlament fort, independent i lliure, perquè sense un parlament sobirà cap anhel de llibertat de la ciutadania serà respectat i perquè sense separació de poders no hi pot haver democràcia. Malauradament, però, el cas Juvillà ens ha demostrat l'extrema vulnerabilitat de les institucions catalanes. Per això no puc, no podem, estar satisfets amb el desenllaç que ha tingut aquest episodi. Per moltes raons.

En paràmetres legals, el Parlament ha fet tots els passos possibles per anar més enllà que en el cas precedent en la defensa de la seva sobirania, però en paràmetres repressius l'Estat també ha anat molt més enllà en la perversió de l'ordenament jurídic. La qüestió és fins on estem disposats a anar en paràmetres polítics per aturar aquesta deriva autoritària de la judicatura espanyola.

L'Estat ha tornat a fer el que malauradament era previsible. Però això no és excusa per eludir l'autocrítica a l'hora de valorar la resposta que hem ofert a aquest nou episodi repressiu. S'han buscat moltes culpes, i s'ha apuntat sovint en la direcció equivocada, fins i tot volent assignar culpes a qui no en té. La culpable del desenllaç del cas de Pau Juvillà és la repressió de l'Estat espanyol, que aquesta vegada ha adoptat el rostre de la Junta Electoral Central i del Codi penal, que es projecta sobre els servidors públics, tinguem-ho ben clar. L'Estat, envalentit per l'últim precedent, que va comportar la inhabilitació de tot un president de la Generalitat, la primera autoritat del país, ha tornat a fer de les seves.

I s'han dit moltes coses sobre el que va passar el dia 3 de febrer, però la realitat és que, malgrat els dubtes que s'han volgut generar, com a presidenta vaig impulsar



## PARLAMENT DE CATALUNYA

Laura Borràs i Castanyer  
Presidenta

totes les accions parlamentàries amb la consideració com a diputat de Pau Juvillà, inclòs el dia 3 de febrer, com reflecteix la meva mateixa signatura en l'acceptació a tràmit de la seva delegació de vot, malgrat que no acceptés el seu vot perquè incorria en un clar conflicte d'interessos. No hi ha dubtes, doncs, sobre la meva consideració de la seva condició de diputat, perquè està signada de pròpia mà.

Amb tot, no puc deixar de mostrar la meva sorpresa i la meva decepció pel fet que la defensa dels drets d'un parlamentari no interpel·li directament el conjunt dels 135 diputats de la cambra. Perquè els qui volen creure que la repressió castiga l'independentisme no volen veure que la repressió el que castiga és la democràcia.

He mirat d'aprendre de les lliçons duríssimes d'aquest episodi, que va tensionar humanament i professionalment treballadors del Parlament, càrrecs directius, alts funcionaris i fins a mi mateixa. Tinc clar que l'actitud útil és la que vol posar fi a una repressió d'aquesta magnitud. La institució sempre està per damunt de les persones, però són les persones les que fan la institució. Per això, feta l'avaluació de la situació, i amb el propòsit de mirar endavant, perquè malauradament en vindran més, de casos –això també ens dona la mesura de l'anomalia que vivim, que és la d'un estat de repressió sense precedents–, estic convençuda que la manera de fer front a aquesta situació de violabilitat del Parlament és amb unitat, és sense retrets i és refent les confiança trencades.

I això inclou també enrobustir legalment el Parlament, i en aquest àmbit sí que hi ha coses que depenen dels grups parlamentaris, com l'impuls d'una llei electoral que ens permeti disposar d'una sindicatura electoral pròpia o la ja esmentada reforma del Reglament del Parlament, en què ja es treballa en comissió. Són mesures que sens dubte anirien en la bona direcció, en el camí cap a la salvaguarda de la sobirania d'aquesta cambra. Però tinguem-ho clar: el que més cal és determinació i unitat en la determinació.

Al marge de l'activitat parlamentària, que hem recollit en un opuscle editat per completar aquesta intervenció, des que ocupo la presidència han succeït, naturalment, moltes més coses. Podem destacar el relleu dels anteriors secretari general i lletrat major i l'entrada del nou equip, un nou equip que ha fet possibles els canvis estructurals que han somogut els pilars de la institució i amb què compto, amb què continuo comptant, per contribuir a recosir les ferides que l'encadenament de tensions ha comportat, ferides que treballaré incansablement per curar. Perquè





## PARLAMENT DE CATALUNYA

Laura Borràs i Castanyer  
Presidenta

és injusta la percepció externa de la qualitat i del compromís dels nostres treballadors públics. I això també cal dir-ho.

Un altre episodi no exempt de polèmica i que va contribuir a visibilitzar una repressió que no s'ha aturat –ben al contrari, només s'incrementa– va ser la concessió de la Medalla d'Honor del Parlament a les víctimes de la repressió. O també, per exemple, la rebuda dels presos polítics quan els va ser concedit l'indult, i també nombrosos actes culturals i socials de tota mena, fins a arribar, aquest mes passat, a l'intent frustrat de reprovar-me amb una moció, amb uns arguments que només demostren la voluntat d'alguns de crear polèmiques amb l'ànim de denigrar la institució. No ho van aconseguir. Jo no esperava una revàlida a l'any d'haver accedit al càrrec, però encara vaig obtenir més vots dels que em van portar a la presidència, i en aquest sentit agraeixo enormement l'actitud dels grups que no hi van voler participar, malgrat les legítimes discrepàncies, per no contribuir a enterbolir encara més la imatge del Parlament.

La ciutadania té el dret de valorar els encerts i els desencerts dels càrrecs públics. Nosaltres tenim l'obligació de retre comptes, i això és el que he fet avui, mirant de posar en valor la coherència entre allò que vaig dir que em proposava fer fa un any i allò que he fet durant aquests dotze mesos. Poden recuperar el meu discurs d'aleshores i observar el nivell de desplegament del pla d'acció, amb l'acció internacional inclosa.

Avui, però, soc més conscient que ara fa un any de les limitacions i de les complexitats de la gestió d'aquesta cambra, però també de les capacitats i del paper clau que té en la resolució dels problemes del país i en la definició del seu horitzó nacional. Per això avui estic encara més determinada que no fa un any a presidir-la, fent-me humilment i responsablement mereixedora d'aquest gran honor.

Com vaig deixar dit des del primer dia, la meva dedicació al capdavant del Parlament la vaig decidir amb la profunda determinació de continuar treballant al servei del millor projecte per a aquest país, un projecte que reclama unes institucions públiques obedients a la ciutadania de Catalunya i que siguin exemplars a l'hora d'evidenciar i denunciar la intromissió demofòbica de l'Estat, i també un projecte que reclama l'actualització i la modernització de la nostra arquitectura institucional.

Deia un dels màxims teoritzadors contemporanis del republicanisme, Philip Pettit, que «un estat republicà haurà de fomentar les formes socials de vida en què cadascú



## PARLAMENT DE CATALUNYA

**Laura Borràs i Castanyer**  
Presidenta

sigui capaç de mirar directament l'altre als ulls», i Maria Aurèlia Capmany afirmava que «la veritat necessita ser dita, perquè si no es diu no existeix.» És des d'aquesta exigència i des d'aquesta autoexigència, que és alhora política i ètica, que mantinc intacta la meva determinació per fer d'aquest parlament el parlament que la ciutadania de Catalunya vol i mereix.

Moltes gràcies.